

Anton

Anton was vijf jaar, de jager die hem ooit kocht, had hem teruggebracht omdat hij niet beviel



Weekendje vakantiehuysje met vier collega-schrijvers. De afspraak stond al, het ontbreken van een keuken was niet helemaal voorzien. We proberen een keer of zes per jaar samen te eten, maar eten in de Eifel gaat niet in één avondje, dan is er al snel sprake van een nachtje overblijven. Ze hadden er zo'n zin in dat het twee nachtjes werden. Gelukkig hebben Walter en Elisabeth Graf niet vaak gasten, dus konden we in hun huisje. Een heel weekend praten, schreeuwen, lachen, eten en drinken en grote stukken lopen. We hebben ook een paar keer het Literair Kwartet gespeeld, steeds met wisselende winnaars, en natuurlijk bij de verliezers het te verwachten: "Ik vind het stom dat ik er niet in zit!" Zelf zit ik er wel in, in het kwartet "schrijvers met een hondje".

Ze hadden zondag hun hielen nog niet gelicht of ik ben gaan stofzuigen, afstoffen en soppen, met de kachel aan en de ramen open. Overal een dikke laag vet, wit stof. Dwarrelstof. Verbouwingsstof. Buurman Klaus had niets afgedekt, deuren open laten staan en was nog niet klaar met betegelen. Het hoort erbij, bij verbouwen, daarin moet je berusten en van boos worden word je alleen maar moe. Tussen het soppen door bevrijdde ik sneeuwklakjes van oud herfstblad, ze kwamen er gelig onder vandaan.

En daar kwamen een man en een vrouw vanachter Klaus' coniferen haag aangelo-

pen, allebei met een hondje aan de lijn. "Guten Mittag, Herr Bakker", riep de man. Wat nou weer? dacht ik. "Dit hier zijn Paula en Anton", zei de vrouw. Paula en Anton waren draadhaarteckels die driftig aan hun lijnen trokken. Het stel was aan komen rijden uit het stadje Bernkastel, een kilometer of vijftig verderop. Op vrijdag hadden ze op de cultuurpagina van de *Trierischer Volksfreund* een interview met mij gelezen dat drie maanden geleden afgenomen is. In dat artikel stond bij een foto: "Neben der Bank hat der Schriftsteller die Urne seines Hundes plaziert, um den er trauert." Dus nu had dat stel bedacht mij Anton over te doen. Anton was niet zo geïnteresseerd in mij, ik was een beetje ontroerd door zijn naam en zijn verschijning. Hij leek heel erg op Jet van Tuinmaat Han. Anton was vijf jaar, de jager die hem ooit kocht, had hem teruggebracht omdat hij niet beviel. Het echtpaar vond twee honden te veel werk. Wat vond ik van hun plan?

"Ik krijg al een nieuwe hond", zei ik. "Aanstaande vrijdag." Ach, dat was nou jammer. Ondertussen was ik al een half uur van mijn schoonmaakwerkzaamheden afgehouden. Paula begon te piepen. "Ik kan u geen koffie aanbieden", zei ik. "Ik heb geen keuken." Ze vertrokken. Ik ben benieuwd hoeveel honden me de komende dagen aangeboden gaan worden. Met een beetje geluk kan ik dan weer koffiezetten. In de gloednieuwe keuken.

Gerbrand Bakker is schrijver en hovenier. Hij verhaalt over zijn huis, tuin en buren in de Duitse Eifel.



het mooiste nederland



Het Centraal Station (boven) en het Torensluisplein (onder), FOTO'S ANP



Gegarandeerd niet toeristenvrij

Een wandelroute in het teken van veertien markante Amsterdammers voert door de drukste stukken van de hoofdstad. Maar niet gezeurd en gewoon genieten. Ook van de Wallen.

TEKST SARAH-MIE LUYCKX

Druk, druk, druk is Amsterdam. Twee splinternieuwe wandelgidsen voor de hoofdstad doen me toch besluiten er weer eens rond te stappen. 'Amsterdam, De Gids' is een degelijk boekwerkje met veel aandacht voor de historische achtergronden van panden en grachten. 'Amsterdam acht keer anders' betreft een frivole uitgave van 'wandelsocioloog' Gerard Goudriaan, die er in het voorwoord voor pleit je vooral niet te laten intimideren door de hedendaagse hectiek. Ondanks de disneyficatie ofwel venetianisering zijn er nog plekken zat waar men 'gegarandeerd toeristenvrij' kan wandelen'. Goudriaan heeft het achtal themaroutes uitgezet met - op verzoek van zijn uitgever - substantiële lengtes. Het mochten geen slappe slenterexcursies worden. Kolfje naar de hand van de auteur, die aan het begin van dit millennium in Parijs ontdekte dat het ook in grote steden loont om kilometers te maken. Hij werd toen geïnspireerd door 'Paris à pied', noemer voor een >



Wetenschapsmuseum Nemo.



Het VOC-schip De Amsterdam bij het Scheepvaartmuseum.



Het Museumplein foto's ANP

aantal stevige stadswandelingen in de Franse capital.

In Goudriaans gids valt eind januari mijn keuze op het een na langste, 9 kilometer tellende traject, met de voor zich sprekende titel 'Markante Amsterdammers'. Pas aan de start op het Centraal Station realiseer ik me dat deze route niet bepaald door vergeten uithoeken van Amsterdam voert. Over de Wallen gaat het, dan over het Waterlooplein en vervolgens met een lus om een flink stuk grachtengordel heen. Gegarandeerd niet toeristenvrij. Niet gezeurd, gewoon proberen te genieten, al dan niet in gezelschap van Yahir uit Jeruzalem of Madrileen Mario. En zie hoe het verslonsde Damrak - entree naar het stadscentrum - recentelijk voortvarend is opgefrist. De neringen en etablissementen hier zijn nog altijd niet mijn ding. De er tegenover gelegen Beurs van Berlage - die het begin van de moderne bouwkunst inluide! - is het bewonderen echter altijd wel waard.

Dan op naar het Sodom en Gomorra, een van de oudste stukken van het stadscentrum, oostelijk van het Damrak. In de Warmoesstraat ratelen de rolkoffers van slinterende jonge buitenlandse bezoekers. Een gruwel



Hier zou Vondel al dichtend een kousenwinkel hebben gedreven

voor wie er woont, maar overkomelijk voor dit dagjesmens. Een tikje vertederd werp ik een blik op het 90 jaar oude, koddige beeldje van Joost van den Vondel hoog aan de gevel van nummer 110, waar hij zou hebben gewoond. Twijfelachtig, vermeldt de gids. De correspondentie van een van de beroemdste schrijvers uit de Gouden Eeuw verwijst naar nummer 39, waar hij al dichtend een kousenwinkel dreef.

Goed aan de route is dat ook vrouwen van faam redelijk vertegenwoordigd zijn; niet vanzelfsprekend in de geschiedschrijving. Na Leger des Heils-heldin majoor Bosshardt, die in brons gegoten op een bankje aan de

Oudezijds Voorburgwal zit, staan we op de Zeedijk stil bij 't Mandje, een van de eerste hoofdstedelijke homocafés. In 1927 geopend door Bet van Beeren, die er geen geheim van maakte dat ze lesbienne was en al even luidruchtig rondscheurde op een Harley-Davidson. Vanwege de toenemende heroïnehandel sloot haar familie begin jaren tachtig de tent, om negen jaar geleden opnieuw te beginnen. De Zeedijk was toen allang niet meer de no-go-area met hordes junks en injectienaalden in de goot.

Vandaag de dag vind ik de straat zelfs opvallend fris. Mogelijk omdat het nog ochtend is en de gemeentereiniging net haar klus heeft geklaard. Ook het stukje rosse buurt dat volgt, ligt er prima bij. Een helder winterzonnetje zet de puike historische panden en grachten in de schijnwerpers. Goed om een van de oudste en toch ook mooiste stukken van Amsterdam een tweede kans te gunnen. Vervolgens valt er minder te bewonderen bij het Waterlooplein, dat niet meer is wat het geweest is in de vervlogen tijden van vóór de verplaatsing, toen ik er met vriendinnen verwoed in bergen tweedehandsbloesjes graaide. De tegenwoordig nogal armzalige markt, die geen trekker meer is, moet

daarom op de schop, zo besloten de ambtenaren in het belendende stadhuis, de Stopera. Meer groen en minder opslagboxen, wat volgens de handelaren echter de doodsteek kan betekenen. Bordjes bij verschillende kramen met 'Red ons Waterlooplein' en het verzoek een petitie te tekenen, moeten het tij keren. Even verderop een even stoicijns als mooi beeld uit 2008 van Spinnoza, de 17de-eeuwse pleitbezorger van tolerantie en vrijheid van meningsuiting, met op zijn mantel zowel mussen als uitheemse halsbandparkieten, tegenwoordig alom aanwezig in de stad. De weer hyperactuele boodschap laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

Met een recht stuk langs de Amstel en daarna een oostelijke boogje om de grachtengordel heen dient zich dan toch een nagenoeg toeristenvrij stukje Amsterdam aan. Niet voor lang. Na de intieme Reguliersgracht leidt de route al rap naar de Weteringschans, waar trams tinkelen en auto's toeteren. Op een bankje bij de rotonde besluit ik een kwartiertje mensen te kijken. Op het eerste gezicht passeren geen opmerkelijke Amsterdammers de revue. Wel opvallend veel zwarte winterjassen met

spijkerbroek eronder. In dat opzicht lijkt de bevolking vandaag de dag dan wel weer opvallend uniform. Minder amechtig dan verwacht bereik ik het eindpunt in de voormalige volksbuurt de Jordaan. Onderweg eisten onder anderen ook nog schrijver Simon Carmiggelt, eerste vrouwelijke arts, Aletta Jacobs, en de zanger



Johnny Jordaan een slokje aandacht op. Maar het is uiteraard aan de wandelaar in kwestie in hoeverre hij of zij daarbij stil wil blijven staan. Vlakbij Anne Frank, onder de Westerkerk, wacht ik op de tram terug. De rij bij haar Achterhuis is weer ellenlang. Gelukkig zijn er voor deze markante Amsterdamse nog dagelijks legio lui op de been. ■

Amsterdam

'Amsterdam acht keer anders', Gerard Goudriaan, uitgever Gegarandeerd Onregelmatig, €14,95. De wandelingen uit deze uitgave zijn in uitgekleden vorm ook te vinden op: <https://www.wandelzoekpagina.nl/wandelboeken/amsterdam-acht-keer-anders/>

'Amsterdam De Gids', Marcel Bergen en Irma Clement, uitgever MokumBooks, €22,50. Aanrader voor wandelaars die zich echt willen verdiepen in de historie van de hoofdstad. Met informatie over 1100 huizen en gebouwen. Van de tien wandelingen voert er een ook over de Zeedijk en door de rosse buurt. Deze route is 3,4 kilometer lang.